

มติคณะรัฐมนตรีและมติคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง กับการปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง

1. ในการประชุมคณะกรรมการควบคุมราคากลาง ครั้งที่ 1/2546 เมื่อวันที่ 30 มิถุนายน 2546 ที่ประชุมฯ ได้พิจารณาเห็นว่า หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2544 ซึ่งบังคับใช้อยู่ในปัจจุบัน นั้น มีรายละเอียดและองค์ประกอบของหลักเกณฑ์ฯ ในบางเรื่อง ยังขาดความสมบูรณ์และไม่สอดคล้องตามข้อเท็จจริงตามสภาพการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ประกอบด้วย ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งในส่วนของภาครัฐ เอกชน และผู้ทรงคุณวุฒิ รวม 13 ท่าน โดยมอบหมายให้รองอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมืองในขณะนั้น (นายคุณิธม ธรรมาภรณ์พิลาศ) เป็นประธานอนุกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนามาตรฐานระบบพัสดุภาครัฐ กรมบัญชีกลาง เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และให้คณะอนุกรรมการฯ มีอำนาจหน้าที่ รวม 6 ประการ ที่สำคัญได้แก่ การพิจารณาทบทวนในรายละเอียดและเสนอแนะแนวทางและวิธีการในการปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ทั้งในส่วนของราคากลางงานคำนวณต้นทุน Factor F และรายละเอียดประกอบการคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องตามหลักทางวิชาการ สอดคล้องตามข้อมูลข้อเท็จจริงปัจจุบัน และสร้างความเป็นธรรมให้แก่ทุกฝ่าย

2. คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม 2546 เรื่อง การพิจารณาแนวทางการประหยังบประมาณเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้างของทางราชการ โดยเห็นชอบตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอว่า "ในการจัดซื้อจัดจ้างของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานของรัฐ ได้มีการกำหนดราคากลางไว้ใช้ตรวจสอบในการเสนอราคา โดยกระทรวงพาณิชย์และกระทรวงที่เกี่ยวข้องปรับปรุงและเผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับราคาสินค้าต่างๆ เพื่อนำมาใช้ในการคำนวณเป็นราคากลางให้สอดคล้องหรือใกล้เคียงกับราคาที่เป็นจริง นั้น โดยที่ภาวะเศรษฐกิจปัจจุบันมีการแข่งขันทางด้านราคาสินค้าอย่างมาก ดังนั้น การคำนวณราคากลางโดยยึดข้อมูลของทางราชการจากกระทรวงพาณิชย์หรือกระทรวงที่เกี่ยวข้องเพียงอย่างเดียว อาจไม่ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของราคาตลาดที่แท้จริงในขณะนั้นได้ จึงสมควรพิจารณาแนวทางในการคำนวณราคากลางที่เหมาะสมและสอดคล้องกับภาวะเศรษฐกิจและราคาตลาด อย่างไรก็ตาม ในการจัดซื้อจัดจ้างสมควรกำหนดแนวทางให้นำราคากลางของทางราชการมาพิจารณาเปรียบเทียบกับราคาตลาดที่แท้จริง หากราคาใดต่ำกว่า ให้ใช้ราคานั้นเป็นหลัก อันจะเป็นประโยชน์ในการใช้จ่ายงบประมาณของรัฐอย่างมีประสิทธิภาพ จึงมอบให้รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) รับประเด็นดังกล่าวไปพิจารณา หากจะต้องแก้ไขกฎระเบียบของทางราชการในส่วนที่เกี่ยวข้องประการใด ให้ดำเนินการแล้วนำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป"

ในการประชุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว เมื่อวันที่ 14 สิงหาคม 2546 โดยมีผู้ช่วยรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายนิมิตร ดำรงรัตน์) เป็นประธานการประชุม ที่ประชุมฯ ได้ร่วมกันพิจารณา และมีประเด็นอภิปรายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างของทางราชการและคณะกรรมการควบคุมราคากลาง และมีมติมอบหมายให้กระทรวงการคลังร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการ

สื่อสาร และสำนักงบประมาณ รับไปพิจารณาเพื่อกำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาอุปสรรคของการคำนวณราคากลางงานก่อสร้างให้มีความถูกต้อง โดยให้รับประเด็นการอธิบายของที่ประชุมฯ ไปประกอบการพิจารณาดำเนินการด้วย

3. คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2546 เรื่อง การกำหนดราคากลางของส่วนราชการ โดยรับทราบตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอว่า "การกำหนดราคากลางของส่วนราชการโดยเฉพาะราคาค่าก่อสร้างมักกำหนดสูงกว่าความเป็นจริง เป็นสาเหตุหนึ่งที่ทำให้ประเทศต้องสูญเสียงบประมาณแผ่นดินไปเป็นจำนวนมหาศาล จึงมอบให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังรับไปพิจารณาทบทวนและปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความเป็นจริงต่อไป"

4. คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2548 เห็นชอบตามที่นายกรัฐมนตรีเสนอว่า "การประกวดราคาในการจัดซื้อจัดจ้างภาครัฐมีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงโดยตรงกับการกำหนดราคากลาง และการกำหนดค่า K ในหลักการผลการประกวดราคาที่พึงประสงค์ ควรเป็นราคาที่เหมาะสมเป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย กล่าวคือ เป็นราคาที่สอดคล้องกับราคากลางและความเป็นไปได้ในทางธุรกิจที่ผู้ประกอบการสามารถดำเนินธุรกิจของตนเองได้โดยมีผลกำไรตามสมควร ในขณะเดียวกันก็ต้องไม่เป็นราคาที่สูงจนเป็นภาระด้านงบประมาณแก่ภาครัฐ ดังนั้น เพื่อให้การประกวดราคาในการจัดซื้อจัดจ้างของภาครัฐเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 6 ธันวาคม 2548 ให้รัฐมนตรีทุกท่านทวนดูผลการดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างโดยวิธีการประกวดราคาทางอิเล็กทรอนิกส์ให้เป็นไปอย่างถูกต้อง โปร่งใส และยึดประโยชน์สูงสุดของทางราชการเป็นสำคัญ รวมทั้งได้มอบให้รองนายกรัฐมนตรี (นายวิเชณุ เครืองาม) รับไปพิจารณาร่วมกับกระทรวงการคลัง กระทรวงคมนาคม กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร และโฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสุรพงษ์ สืบวงศ์ลี) เพื่อปรับปรุงแก้ไขกฎ ระเบียบ และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการประกวดราคาทางอิเล็กทรอนิกส์ให้เหมาะสม รัดกุมต่อไป ไว้แล้ว จึงเห็นควรที่จะได้มีการพิจารณาปรับปรุงการกำหนดราคากลาง รวมทั้งค่า K ให้เหมาะสมสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน และตลอดจนสอดคล้องกับแนวทางการประกวดราคาทางอิเล็กทรอนิกส์ดังกล่าวข้างต้นด้วย จึงขอให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง ในฐานะประธานกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง รับเรื่องดังกล่าวไปประชุมพิจารณาในคณะกรรมการต่อไป โดยให้เชิญรัฐมนตรีที่มีความรู้และประสบการณ์ที่เกี่ยวข้อง เช่น รองนายกรัฐมนตรี (นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ) รองนายกรัฐมนตรี (นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ) และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข (นายอนุทิน ชาญวีรกูล) เป็นต้น เข้าร่วมประชุมด้วย"

5. ในการประชุมคณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง ครั้งที่ 1/2549 เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2549 ที่ประชุมฯ ได้มีมติรับทราบเรื่องการปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการของคณะกรรมการควบคุมราคากลาง คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งมีมติรับโอนภารกิจดังกล่าวมาเป็นภารกิจของคณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้าง รวมทั้งได้มีมติให้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อช่วยปฏิบัติงานคณะกรรมการฯ เป็นการถาวร จำนวน 2 คณะ ได้แก่ คณะอนุกรรมการกำกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง เพื่อช่วยปฏิบัติงานคณะกรรมการฯ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้าง โดยมอบหมายให้อธิบดีกรมบัญชีกลาง เป็นประธานอนุกรรมการ และคณะอนุกรรมการกำกับการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง เพื่อช่วยปฏิบัติงานคณะกรรมการฯ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการกำหนดแนวทางและวิธีการกำกับการตรวจสอบราคากลางงานก่อสร้าง โดยมอบหมายให้ที่ปรึกษาสำนักงบประมาณ เป็นประธานอนุกรรมการ

สำหรับการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 20 ธันวาคม 2548 นั้น คณะกรรมการกำกับนโยบาย

ราคากลางงานก่อสร้างในการประชุมครั้งที่ 2/2549 เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2549 ได้พิจารณาเห็นว่า การปรับปรุงหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างและการปรับปรุงค่า K ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการนั้น เป็นการดำเนินการที่สอดคล้องตามมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าวอยู่แล้ว สำหรับในส่วน of ค่า K นั้น เนื่องจากคณะรัฐมนตรีได้มีมติมอบหมายให้
เป็นภารกิจของสำนักงานประมาณ จึงให้สำนักงานประมาณดำเนินการต่อไป

6. คณะกรรมการกำกับนโยบายราคากลางงานก่อสร้างในการประชุมครั้งที่ 2/2549 เมื่อวันที่ 22 ธันวาคม 2549 ได้มีมติเห็นชอบร่างหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างฉบับปรับปรุงใหม่ และให้ฝ่ายเลขานุการฯ (กรมบัญชีกลาง) ดำเนินการนำหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างฉบับปรับปรุงใหม่ เสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา ดังนี้

(1) อนุมัติให้ใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างฉบับปรับปรุงใหม่ โดยกำหนดให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานอื่นของรัฐ ถือปฏิบัติหลังจากวันที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติ 30 วันทำการ สำหรับเอกสารประกอบหลักเกณฑ์ฯ เพื่อความสะดวกและรวดเร็ว ให้จัดทำแจ้งเป็น CD-ROM

(2) ณ วันที่หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างฉบับปรับปรุงใหม่มีผลบังคับใช้

(2.1) โครงการ/งานก่อสร้างใดที่ได้คำนวณราคากลาง ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2544 และอยู่ระหว่างการดำเนินการจัดจ้างก่อสร้าง ก็ให้ดำเนินการต่อไป

(2.2) โครงการ/งานก่อสร้างใดที่ได้คำนวณราคากลาง ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2544 ไว้เกิน 6 เดือน และยังไม่เริ่มดำเนินการจัดจ้างก่อสร้าง ให้คำนวณราคากลางใหม่โดยใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างฉบับปรับปรุงใหม่นี้

(2.3) โครงการ/งานก่อสร้างใดที่ได้คำนวณราคากลาง ตามหลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 ตุลาคม 2544 ไว้ไม่เกิน 6 เดือน และยังไม่เริ่มดำเนินการจัดจ้างก่อสร้าง ให้อยู่ในดุลยพินิจของหัวหน้าส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐเจ้าของโครงการ/งานก่อสร้างนั้น ที่จะพิจารณาให้คำนวณราคากลางใหม่โดยใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างฉบับปรับปรุงใหม่นี้หรือไม่

(3) ให้สำนักงานประมาณและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องใช้หลักเกณฑ์การคำนวณราคากลางงานก่อสร้างนี้ ประกอบการพิจารณาจัดสรรหรือตั้งงบประมาณสำหรับโครงการ/งานก่อสร้างของทางราชการ